

ATS 12: 1 NATURSKILDNINGARNA I DEN NORRÖNA DIKTNINGEN. 7

män, som koloniserade Island, sade farväl till sin gamla fosterbygd och begåfvo sig till ett nytt och okänt hem. Det hette visserligen, att på den nyupptäckta ön funnos goda *landkostir*¹ (*the qualities, good things of the land*, möjligen ock goda tillfällen att erhålla land), men man emotsåg dock med orolig förbidan, huru sakerna skulle gestalta sig på »ödeskäret», såsom Island benämnes på ett ställe i Vatnsdælasagan². Dock har man just i denna saga ett intyg bevaradt om det gynnsamma intryck, den isländska naturen gjorde på nybyggarna. Väl betraktade de hufvudsakligen landet ur den ekonomiska synpunkten, men den estetiska har nog äfven gjort sig gällande, om den också i väsentlig mon bestämts af den förra³. Åtminstone tyckes det åsyftade stället⁴ tala härför. Der berättas om Ingemunds af så sällsam tillskyndelse försakade landnám⁵. Ingemund har nyss anmärkt, att här, i Vatnsdalen, vore ett lämpligt ställe för bostad⁶. När sedan folket trängde längre uppåt, varnade det *góða landakosti*, i ängsmark och skogar; och, heter det, *var fagrt um at litast, lypti þá mjök brúnum manna*, d. v. s. traktens utseende var fagert, då lyftes mycket männens ögonbryn⁷. I dessa enkla ord framträder, synes det mig, omisskänligen Nordbornas sinne för naturen.

¹ Egilssaga 23 kap. (s. 44 i Reykjaviksupplagan af 1856).

² *Eyðisker*, s. 18 i Vigfussons upplaga af år 1860, jfr *eyðibygdir* s. 19.

³ Jfr Willmans' ord (*Walther von der Vogelweide*, s. 211): Das materielle Bedürfniss drückte noch die Vorstellungen und bezeichnete die Gränze für den Naturgenuss.

⁴ Den citerade sagan, s. 26.

⁵ Den stående termen för ett nybygges anläggande.

⁶ *Vel byggjanda*, *ibid.* s. 25.

⁷ Ögonbrynnens sänkande eller lyftande var för Nordbon tecken till sinnets harm eller glädje. Jfr *þórr lét síga brúnnar ofan fyrir augun* (*Gylfaginning* kap. 45), *varð Egill all-létt brúnn við gjofna Laxdælasaga* kap. 23; s. 82 i Kálunds uppl. af 1889) etc.